

Konference: "Læreruddannelsen skal have sine to grundsten tilbage"

Af: Henrik Ankerstjerne Hermann .Folkeskolen maj 2018

Pædagogik og didaktik eksisterer ikke længere på læreruddannelsen, men det bør de gøre, mener cand. pæd., ph.d. Kirsten Krogh-Jespersen - medarrangør af tænketanken Sophias konference om 2012-læreruddannelsen i morgen.

"Stop den illusion med at de studerende lærer at være lærere i praktikken. Praktikken er en studie-situation. Når man så efter uddannelsen skal ud at være lærer, bør man det første år bl.a. have en mentor. Det tager tid at lære en klasse at kende og at kunne udøve god dømmekraft", siger Kirsten Krogh-Jespersen forud for at Sophia i morgen holder konference om læreruddannelsen. Foto: Istock

"Læreruddannelsen mangler de to grundsten, som fagene pædagogik og didaktik bør udgøre. Det er en stor fejl, og de bør tilbage på uddannelsen. Til gengæld skal modulordningen smides helt ud".

Det siger cand. pæd. og ph.d. Kirsten Krogh-Jespersen til folkeskolen.dk forud for Sophia-konferencen i Aarhus i morgen, efter at den første evaluering af læreruddannelsen fra 2012.

Hun har i mere end 40 år undervist som lærer, læreruddanner og forsker og beskæftiget sig med læreruddannelsen og skrevet indlæg for læreruddannelsen og imod "instrumentaliseringen" af uddannelsen i form af kompetencestyring og modulisering - det hun mener fører til "lærerarbejds deprofessionalisering".

Debat: Lærerarbejdets deprofessionalisering - i en uhellig alliance mellem læreruddannelsesreformen af 2012 og folkeskolereformen af 2013

Husk didaktik og pædagogik

"Ved at fjerne fagene didaktik og pædagogik har man fjernet undervisningens begrundelskategorier, for det var i 1966 argumenteret da man ændrede læreruddannelsen - den måtte og må være forankret i pædagogik og didaktik", siger Kirsten Krogh-Jespersen, som tidligere oplevede, at den danske læreruddannelse var beundret ude i verden.

"Vi havde forstået noget og indrettet os efter det. Så begyndte andre lande at lave nogle andre uddannelsesstrukturer og, synes jeg, forkerte ændringer af læreruddannelsen, og så følger Danmark efter. Det breder sig nu fra land til land med instrumentaliseringen, for eksempel målbeskrivelser med kompetencer og forestilling om, at de studerende kan lære nøjagtig det de skal bruge i klasserne fra dag ét", siger Kirsten Krogh-Jespersen og tilføjer:

"Dermed bilder vi de studerende ind, at de har nogle kompetencer, som de én til én kan anvende, når de skal undervise. Når det så ikke fungerer er det jo at de unge lærere bryder sammen, fordi de ikke har en baggrundsviden, som de kan støtte sig til - og de forlader folkeskolen hurtigt", siger Kirsten Krogh-Jespersen.

Professionshøjskolerne: Læreruddannelsen skal være en af de mest søgte

Stol på lærerens dømmekraft

En evaluering af læreruddannelsen er hårdt tiltrængt, men det er en reform af uddannelsen også, mener Kirsten Krogh-Jespersen. Hun er især kritisk over for det, hun kalder læreruddannelsens mangel på pædagogisk teoretisk fundering, dens kompetencemålsstyring og modulisering i kombination med den stærke centrale styring af undervisningen i folkeskolen og lærernes mangel på tid til forberedelse og kritisk refleksion. Tilsammen underminerer disse forhold det professionelle lærerarbejde. Heroverfor handler det om at de nye lærere bringes i stand til at bruge deres (sunde) dømmekraft.

"En lærer er nødt til at handle på grundlag af sin dømmekraft. Den er sammensat af dyb indsigt i pædagogiske og didaktiske teorier på et generelt plan, koblet med den forskning, der måtte foreligge - der er forsket på mange områder, men ikke på alt. Dømmekraft bæres også af lærerens erfaring, og hans kendskab til de konkrete elever og klasser - altså dynamikken i samspillet mellem eleverne", siger Kirsten Krogh-Jespersen.

Netop derfor er det et problem, at der undervises for lidt - også i didaktik og pædagogik på læreruddannelsen, mener hun. Og så er moduleringen af uddannelsen som sagt endnu en ulykke

Læreruddannelsen evalueret: Minister vil låse de studerendes bachelorprojekter til undervisningsfagene

Ud med moduleringen

At opdele læreruddannelsen i moduler, mener hun slet ikke har fungeret.

"Modulerne er forhåndsbeskrevne, dem skal de studerende så leve op til. Altså i stedet for at det hele er forankret i teorier og forskning er det erstattet af tematiseringer relateret til kompetencemål og styret af de moduler, der findes. Det fungerer ikke", siger Kirsten Krogh-Jespersen og tilføjer:

"Da jeg var seminarielærer, kunne vi løbende begrunde og argumentere for det indhold, fx de didaktiske teorier vi arbejdede med, i samtale med de studerende. Men nu er det hele forhåndsbeskrevet, og så kan de studerende sætte sig ned på røven og lære der", siger læreren og forskeren, der ligefrem mener, at moduleringen har undermineret læreruddannelsen.

"Man taler om, at de studerende skal gøre sådan og sådan i modulet, og så vil de være i stand til at undervise eleverne. Men studerende har ingen elever, heller ikke, når de er i praktik, som jo er en studiesituation snarere end en øve-situation. Det er ren retorik", siger Kirsten Krogh-Jespersen, som

undrer sig over at professionshøjskolerne i deres 10-punkts program ikke går ind i nogle af disse problemstillinger i læreruddannelsen.

[Professionshøjskolerne: Læreruddannelsen skal være en af de mest søgte](#)

Grundigt arbejde savnes

LÆRERUDDANNELSE OG EVALUERING

"En slidstærk og bærbar læreruddannelse - kritiske bidrag til evaluering af læreruddannelsen", hedder den evalueringskonference, som tænketanken Sophia holder i Aarhus med oplæg af lektor Steen Simonsen, professor Karen Borgnakke, professor emeritus Thyge Winther-Jensen, lektor Benedikte Vilslev Pedersen, lektor Johannes Adamsen, skoleleder Grethe Lindhardt Mortensen og skoleleder Dan Gjerrild Søgaard. Oplæggene handler blandt andet om den pædagogisk-didaktiske forskning, moduleriseringen og fokusering i læreruddannelsen. Se programmet for konferencen [her](#)

Sophia blev stiftet i 2006 og er et forum for strategisk analyse og har et humanistiskdemokratisk værdigrundlag.

Hun fremhæver, at arbejdet med at forberede og gennemføre 1966-loven af læreruddannelsen var meget grundig og "ikke præget af hastværk", modsat ændringerne i 2012, hvor der tilmed i 2013 også blev vedtaget en folkeskolereform. Situationen betegnes af Kirsten Krogh-Jespersen som en "uhellig alliance mellem læreruddannelsesreformen af 2012 og folkeskolereformen af 2013":

"To forskellige ministerier, men stort sammenfald i den personkreds, der har øvet markant indflydelse på begge reformer". Hun mener at lovarbejdet i 2012-2013 var præget af hastværk.

Læreruddannelsen er lavet om otte gange siden den første blev vedtaget i 1898. De seneste fire ændringer er sket inden for 25 år, og det vil snart ske igen, mener hun.

"Intet bliver som det var i gamle dage med læreruddannelsen, men der er stadig inspiration at hente i 1966-loven. Men jeg tror desværre ikke, vi får en ny læreruddannelse lige med det samme, men måske er læreruddannelsen reformeret i 2021", lyder budet fra Kirsten Krogh-Jespersen.

[Blog: Ny Sophia-konference med mulighed for kritiske bidrag til evaluering af læreruddannelsen](#)